

Nr.: 2020 - 11 en datum ontvangst: 29 juni 2020

Keuze:

Aan het dagelijks bestuur van Waterschap Vechtstromen

Onderwerp: Wie is verantwoordelijk voor het waterbeheer in Nederland?

Aanleiding: In meerdere media (dagblad Trouw, www.boerenbusiness.nl en DVHN) lezen we aantal artikelen over de gevolgen van de droogte , die zich ook weer voordoen in 2020. Het 3 e jaar op rij. In alle artikelen klinkt de vraag door: wie is in Nederland verantwoordelijk voor het beheer van het water? Een van de centrale beleidsregels is de z.g. verdringingsreeks.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat verwacht dat de provincies deze zomer met een plan van aanpak komen over het grondwaterbeheer. Het gaat met name over het onttrekken van grondwater door bedrijven, land- en tuinbouw en de burgers.

Wat we missen in de genoemde artikelen is de rol van de waterschappen in deze komende discussie. Volgens ons hebben de waterschappen toch ook een grote verantwoordelijkheid als het gaat om het beheer van het oppervlakte water, het vergunnen van de aanleg van waterbronnen etc.

Daarom de volgende vragen:

- 1) Hoe is op dit moment de verantwoordelijkheidsverdeling ten aanzien van het beheer van het oppervlakte water en het grondwater in Nederland geregeld?
- 2) Is het juist dat op Rijksniveau momenteel een plan van aanpak droogteproblematiek wordt besproken?
- 3) Zijn de waterschappen bij deze discussie betrokken en op welke wijze?
- 4) Is het juist dat de provincies verschillende regels hanteren ten aanzien van het gebruik van grondwater? In ons geval: is er verschil in beleid tussen de provincies Overijssel, Drenthe en Gelderland?
- 5) Geldt dit verschil in provinciaal beleid ook ten aanzien van het hanteren van de z.g. verdringingsreeks?

Tot slot:

Recent heeft minister van Nieuwenhuizen ongeveer Euro 100 miljoen beschikbaar gesteld voor maatregelen die de droogte kunnen bestrijden zoals b.v het langer vasthouden van water. Is op dit moment hieromtrent al meer duidelijkheid over de criteria en de mogelijkheden voor ons waterschap Vechtstromen.

We stellen voor deze vragen te beantwoorden in een memo, die dan in de eerstvolgende bijeenkomst van de desbetreffende commissie kan worden besproken.

Naam en ondertekening:

CDA fractie in het waterschap Vechtstromen, Freek Ensink (fractievoorzitter)

Aan: De heer F. Ensink, CDA

Cc: algemeen bestuur waterschap Vechtstromen (ter behandeling in de commissie Klimaat)

Van: dagelijks bestuur waterschap Vechtstromen (portefeuillehouder Nettie Aarnink , ambtelijk contactpersoon Robert de Lenne)

Datum: 1 september 2020

Kenmerk: B2020/3482

Betreft: beantwoording schriftelijke vraag AB (ex art 40 RvO)

Onderwerp: Wie is verantwoordelijk voor het waterbeheer in Nederland

- 1) Hoe is op dit moment de verantwoordelijkheidsverdeling ten aanzien van het beheer van het oppervlaktewater en het grondwater in Nederland geregeld?

Antwoord: De wettelijke bevoegdheden van het waterschap staan beschreven in de *Waterschapswet* (art. 1.1 & 1.2) en de *Waterwet* (art. 1.1 & 3.4). Graag verwijs ik u naar '*Taken en rollen waterbeheer*' in het *Waterbeheerplan 2016 – 2021*. Hier wordt een overzicht gegeven van de verschillende waterbeheertaken en welke overheid voor welk onderdeel verantwoordelijk is. Dit betreft de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen gemeenten, waterschappen, provincies, Rijkswaterstaat, het ministerie van IenW en de drinkwaterbedrijven. De taken en rollen kunt u inzien op de volgende website:

<https://www.vechtstromen.nl/waterbeheerplan/algemeen/inhoud/taken-rollen/>

- 2) Is het juist dat op Rijksniveau momenteel een plan van aanpak droogteproblematiek wordt besproken?

Antwoord: Indien u de realisatie van de 46 aanbevelingen van de eindrapportage *Beleidstafel Droogte (Nederland beter weerbaar tegen droogte)* bedoelt als plan van aanpak droogteproblematiek, dan kan deze vraag met 'ja' beantwoord worden. Deze aanbevelingen zijn deels in 2019 geïmplementeerd en de overige maatregelen zijn belegd bij individuele partijen en (reguliere) interbestuurlijke projecten en programma's, zoals het *Deltaprogramma Zoetwater* en de omgevingsvisies van provincies en gemeenten.

- 3) Zijn de waterschappen bij deze discussie betrokken en op welke wijze?

Antwoord: De *Beleidstafel Droogte* is door Minister Van Nieuwenhuizen ingesteld naar aanleiding van de droogte in 2018. Aan de *Beleidstafel Droogte* hebben alle relevante waterpartners deelgenomen. Vechtstromen heeft deelgenomen door haar input te leveren aan de Unie van Waterschappen, één van de vertegenwoordigers van de *Beleidstafel Droogte*.

- 4) Is het juist dat de provincies verschillende regels hanteren ten aanzien van het gebruik van grondwater? In ons geval: is er verschil in beleid tussen de provincies Overijssel, Drenthe en Gelderland?

Antwoord: Het Drentse deel van het beheergebied van Vechtstromen kent één Natura 2000-gebied (het Bargerveen) en het Overijsselse deel kent 15 Natura 2000-gebieden. Het beleid met betrekking tot het onttrekken van grondwater nabij Natura 2000-gebieden -daar waar de provincie bevoegd gezag is volgens de *Natuurbeschermingswet*- is voor provincie Overijssel en Drenthe niet eensluidend. De provincies hanteren verschillende afstanden rondom Natura 2000-gebieden, waarbinnen wel of geen onttrekking uit grondwater is toegestaan.

- 5) Geldt dit verschil in provinciaal beleid ook ten aanzien van het hanteren van de z.g. verdringingsreeks?

Antwoord: De verdringingsreeks is onderdeel van een *waterakkoord* en gaat uitsluitend over oppervlaktewater.

Vechtstromen kent een tweetal regionale uitwerkingen van de verdringingsreeks, namelijk *RDO (regionaal droogteoverleg) Noord* en het *RDO Twenthekanalen*. De rangorde binnen de categorieën van deze twee regionale verdringingsreeksen komt niet exact overeen, dit wordt veroorzaakt doordat de regionale verdringingsreeksen geënt zijn op de voorkomende functies in het betreffende stroomgebied (Noord & Twenthekanalen) en deze niet exact corresponderen.

Tot slot wil ik ook graag antwoord geven op uw vraag met betrekking tot de middelen die door minister van Nieuwenhuizen beschikbaar zijn gesteld om droogte te kunnen bestrijden. Hoe Vechtstromen een deel van deze (extra) toegezegde middelen wil gaan gebruiken is op dit moment nog niet te zeggen. Dit zal worden besloten volgens de *Zoetwatervoorziening Oost-Nederland-systematiek*. In het programma *Zoetwatervoorziening Oost-Nederland* overleggen we met partners en werken we volgens een uitgestippelde strategie om de zoetwatervoorziening veilig te stellen.